

Karstakääpä

Kristallporing

Gelatoporia subvermispora

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Karstakääpä on yksivuotinen, alustanmyötäinen, pieni ja mehukas kääpä. Kuivuessaan se kutistuu, kiertyy rullalle ja muuttuu hauraaksi. Itiöemän kapea reunus on valkoinen, pumpulimainen ja rikkonainen. Pillejä on yleensä 3–4 millimetrillä. Epätasainen pillipinta on valkoinen, mutta kolhiintuessaan tummuu hitaasti ruskehtavaksi. Varma määrittäminen vaatii mikroskooppisen tunnistuksen.

Elinympäristö ja levinneisyys

Karstakääpä kasvaa yleensä kuusella, joskus myös lehtipuilla. Se kasvaa paikoilla, joissa maapohja on kostea, kuten rantatiheiköissä, varjoisissa lehdoissa ja vanhoissa metsissä. Karstakääpä voi kasvaa myös avohakkuiden palaneella puulla. Lajia kasvaa koko Suomessa harvinaisena.

Nykytila ja uhkatekijät

Karstakääpä on taantunut lahoppuun vähenemisen takia. Lajia uhkaavat lahoppuun vähenemisen lisäksi myös metsäpalojen väheneminen niiden tehokkaan torjunnan takia. Karstakäävän nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista reilu puolet on suojeltu.

Hoitosuositukset

Karstakäävän kasvupaikalla ja sen lähiympäristössä tulisi turvata kuusilahoppuujatkumon säilyminen, eikä kasvupaikkaa kuivattavia toimenpiteitä, kuten voimakkaita hakkuita tulisi tehdä. Osa karstakäävän kasvupaikoista saattaisi olla METSO-ohjelmaan sopivia kohteita.

Lähteet

Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009: Aphyllophoroid fungi of Finland. *Norrlinia* 19:1–223.

Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuuseumi, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.

Kuva: Ossi Ryhänen, CC-BY-SA-4.0 [Laji.fi](https://laji.fi)